
VARHAISKASVATUKSEN PALVELUSETELI

Sääntökirja

1.8.2022-

Turku, kasvatuksen ja opetuksen palvelukokonaisuus

Varhaiskasvatus- ja perusopetuslautakunta hyväksyi 20.6.2012 sääntökirjan yleisen osan, joka otettiin käyttöön 1.8.2012 alkaen.

Sääntökirjan yleisen osan päivitys:

Kasvatus- ja opetuslautakunta 5.6.2013 § 107

Kasvatus- ja opetuslautakunta 27.4.2016 § 66

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.1.2017 § 10

Kasvatus- ja opetuslautakunta 24.4.2019 § 66

Kasvatus- ja opetuslautakunta 20.1.2021 § 6

Kasvatus- ja opetuslautakunta 12.5.2021 § 75

Kasvatus- ja opetuslautakunta 18.5.2022 § 76

Sääntökirjan erityinen osa täsmentää eräitä yleisen osan yksityiskohtia. Sääntökirjan erityinen osa otettiin käyttöön 1.8.2012 lukien. Sääntökirjan erityisen osan hyväksyminen on kasvatus- ja opetusjohtaja Timo Jalosen tekemä viranhaltijanpäätös 21.6.2012.

Sääntökirjan erityisen osan päivitys: 3.9.2013 § 131

Sääntökirjan erityisen osan päivitys: 20.6.2016 § 40

Sääntökirjan erityisen osan päivitys: 25.1.2017 § 5

Sääntökirjan erityisen osan päivitys: 9.5.2019 § 27

Sääntökirjan erityisen osan päivitys: 22.6.2022 § 72

Sisällysluettelo

Sääntökirja	1
Sääntökirjan yleinen osa	5
Soveltamisala ja määritelmät	5
Toimintaa ohjaava lainsäädäntö.....	6
Asiakkaan asema	6
Varhaiskasvatusmuodon valinta.....	6
Palvelusetelin hakeminen	7
Palveluntuottajan valitseminen ja päätös palvelusetelistä	7
Sopimuksen tekeminen lapsen varhaiskasvatuksesta	7
Palvelusetelin voimassaolon päättyminen.....	7
Palvelusopimuksen irtisanominen.....	8
Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalveluiden sallittu hinnoittelu	8
Suurimman arvon hyväksyminen ja hinnantarkistus	8
Palvelusetelin arvo, kattohinta sekä maksatus poikkeustilanteessa	9
Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta	10
Asiakkaan omavastuuosuus	10
Loma-ajoista	10
Ehdottomat vastuut ja velvoitteet.....	11
Turun kaupungin asettamat muut keskeiset vastuut ja velvollisuudet	12
Verotus.....	14
Tuloverotus.....	14
Arvonlisäverotus.....	14
Turun kaupungin velvoitteet	14
Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus	15
Turun kaupunki rekisterinpitäjänä.....	15
Asiakkaan ja palvelun tuottajaa koskevat sopimuserimielisyydet	16
Palaute	16
Muistutus	16
Kantelu	17
Palveluntuottajan hyväksymisen peruminen	17
Sääntökirjan muuttaminen	17
Sääntökirjan voimassaoloaika	18
Sääntökirjan erityinen osa	19
Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat.....	19
Paikan vaihto toiseen yksityiseen palveluseteliyksikköön	19
Palvelusetelin arvoon liittyvistä tekijöistä.....	19
Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen palveluseteli	20

Palvelusetelin arvon määrittäminen vanhempien yhteishuoltajuudessa	20
Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki	20
Palvelusetelin korotetun arvon määrittely tuen tarpeessa olevalle lapselle	21
Palvelusetelin korotetun arvon määrittely vieraskieliselle.....	21
Palvelutuotannon käynnistäminen	22
Ilmoituksen varaisesta toiminnasta 31.12.2022 asti	22
Täsmennyksiä palvelun tuottajille asetettuihin vastuisiin ja velvoitteisiin	23
Oma.....	24
valvontasuunnitelman laatiminen	24
Vastuut ja vahingonkorvaukset	24
Tuottajan vastuulla olevat virhetilanteet.....	24
Kunnan vastuulla olevat virhetilanteet	24
Tietojärjestelmät	24
Sähköinen palvelusetelijärjestelmä	24
Lasten varhaiskasvatuksen Effica.....	25
Palveluseillä tuotetun palvelun maksatus Turun kaupungin toimesta	25

Sääntökirjan yleinen osa

Soveltamisala ja määritelmät

Soveltamisala

Palveluseteli on yksi tapa järjestää kunnan lakisääteisiä varhaiskasvatuspalveluja (laki 540/2018). Palveluseteli rinnastetaan kunnan järjestämään varhaiskasvatukseen, eikä lapselle voi saada samanaikaisesti lasten kotihoidontukea eikä yksityisen hoidon tukea. Palvelusetelin saaneella on muista järjestämistavoista poiketen oikeus valita haluamansa kunnan hyväksymä palvelujen tuottaja. Turun kaupungin on järjestettävä varhaiskasvatusta sen kalenterikuukauden alusta, jona lapsi täyttää yhdeksän kuukautta. Varhaiskasvatusta ei kuitenkaan ole järjestettävä ajalta, jolta lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa. Varhaiskasvatusta on kuitenkin järjestettävä ajalta, jolta vanhempainraha maksetaan osittaisena osa-aikatyön vuoksi.

Sääntökirja

Sääntökirja on laadittu Turun kaupungin menettelytapaohjeeksi varhaiskasvatuksen palvelusetelijärjestelmään. Sääntökirja ei ole sopimus Turun kaupungin ja palvelujen tuottajan välillä. Sääntökirjassa Turun kaupunki asettaa hyväksymiskriteerit palveluntuottajille. Sääntökirja toimii myös ohjeena palveluseteliä saaneille asiakkaille tai asiakuutta suunnitteleville.

Palveluseteli järjestämistapana

Varhaiskasvatuksessa voidaan antaa palvelun käyttäjälle sosiaali- ja terveydenhuollon palvelusetelistä annetun lain (569/2009) mukainen palveluseteli. Turun kaupunki on velvollinen suorittamaan yksityiselle palveluntuottajalle korvausta vain osoittamiensa henkilöiden käyttämistä lasten varhaiskasvatuspalveluista ja palveluseteliä käytettäessä hyväksymälleen yksityiselle palveluntuottajalle enintään palvelusetelin arvoon saakka.

Palvelusetelijärjestelmässä kunta ei tule sopimusosapuoleksi palvelusta sovittaessa, sillä kyseessä on kuluttajan asemassa olevan asiakkaan ja palvelujen tuottajan välinen sopimus.

Määritelmät

Tässä sääntökirjassa tarkoitetaan:

Asiakkaalla tarkoitetaan varhaiskasvatuslaissa tarkoitettua varhaiskasvatukseen oikeutettua lasta tai hänen huoltajaansa.

Palveluntuottajalla tarkoitetaan yksityistä henkilöä, yhteisöä tai säätiötä taikka julkisyhteisön perustamaa liikeyritystä, joka tuottaa korvausta vastaan liike- tai ammattitoimintaa harjoittamalla varhaiskasvatusta.

Varhaiskasvatuksella tarkoitetaan lapsen suunnitelmallista ja tavoitteellista kasvatuksen, opetuksen ja hoidon muodostamaa kokonaisuutta, jossa painottuu erityisesti pedagogiikka.

Palvelusetelillä tarkoitetaan Turun kaupungin sitoumusta siitä, että se sitoutuu maksamaan asiakkaalle kunnan hyväksymältä yksityiseltä palveluntuottajalta asiakkaan hankkimat palvelut kunnan määräämään setelin arvoon asti.

Tulosidonnaisella palvelusetelillä tarkoitetaan sitä, että asiakkaan tulot vaikuttavat palvelusetelin suuruuteen. Palvelusetelillä on vähimmäis- ja enimmäisarvo Turun kaupungin ja lakien määrittämien perusteiden mukaisesti.

Ostavuodella tarkoitetaan sitä osuutta yksityisen palvelun tuottajan tuottaman palvelujen hinnasta, jota Turun kaupungin myöntämän palvelusetelin arvo ei kata ja joka jää asiakkaan maksettavaksi.

Lisäpalveluilla tarkoitetaan asiakkaan palvelusopimukseen ja varhaiskasvatussuunnitelmaan kuulumattomia palveluita, jotka asiakas hankkii palveluntuottajalta omaehtoisesti ja myös maksaa itse.

Varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmällä tarkoitetaan järjestelmää, jota käytetään palvelusetelipalvelujen piiriin hakeuduttaessa sekä toteutuneen palvelun kirjaamisessa ja maksatuksessa. Järjestelmä muodostaa toteutu-

neista ja kirjatuiista tapahtumista maksatusaineiston automaattisesti. Palveluntuottaja saa toteutuneen ja hyväksytyt tilitysaineiston perusteella maksun kunnalta antamistaan palveluista.

Sähköisellä palveluseteli- ja ostopalvelujärjestelmällä tarkoitetaan tietojärjestelmää, jonka avulla hakeudutaan palvelusetelituottajaksi ja jonka avulla Turun kaupunki suorittaa valvontatehtäväänsä. Järjestelmä on Turun kaupungin ylläpitämä tuottajarekisteri. Aluehallintovirastolla on tarkasteluoikeudet järjestelmään suorittaessaan valvontatehtävää.

Toimintaa ohjaava lainsäädäntö

Toiminnan lähtökohtana on lapsen oikeus varhaiskasvatukseen. Toiminnan tulee olla lakisääteisten varhaiskasvatukseen asetettujen tavoitteiden ja määräysten mukaista. Keskeinen sovellettava lainsäädäntö:

Varhaiskasvatuslaki 540/2018

Valtioneuvoston asetus varhaiskasvatuksesta 753/2018

Laki varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista 1503/2016

Laki julkisista hankinnoista ja käyttöoikeussopimuksista 1397/2016

Kuluttajansuojalaki 38/1978

Laki lasten kotihoidon ja yksityisen hoidon tuesta 1128/1996

Laki lasten kanssa työskentelevien rikostaustan selvittämisestä 504/2002

Laki viranomaisten toiminnan julkisuudesta 621/1999

Tietosuojalaki 1050/2018

Lastensuojelulaki 417/2007

Sairausvakuutuslaki 1224/2004

Asiakkaan asema

Varhaiskasvatusmuodon valinta

Palveluohjauksen ja perheen yhteisessä keskustelussa selvitetään lapsen palvelutarvetta ja pyritään löytämään perheen arkeen ja lapsen kehitykseen sopiva varhaiskasvatuksen vaihtoehto varhaiskasvatuslain 16 §:n ja päätettyjen linjausten mukaisesti.

Kunnan on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta palvelusta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Asiakkaalla on oikeus omien asiakastietojensa tarkistamiseen ja hän voi erillisellä hakemuksella pyytää tietonsa nähtäväksi. Asiakkaalle on annettava tieto siitä, mistä muualta ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksesta riippumatta hankkia.

Palvelusetelillä ostettavat palvelut ovat asiakkaalle arvonlisäverottomia. Palvelusetelillä maksettu palvelu ei oikeuta kotitalousvähennykseen.

Palvelusetelin hakeminen

Palveluseteliä tulee hakea neljä kuukautta ennen tarvetta Turun kaupungilta sähköisellä hakemuksella. Jos tarve johtuu äkillisestä työllistymisestä tai opiskelusta, vähimmäisjärjestelyaika on kaksi viikkoa. Palveluseteliä ei voi hakea takautuvasti. Jos tuottajalla on käytössä oma asiakastietojärjestelmä hakutoimintoinen, on perheen haettava palveluseteliä Turun kaupungin tietojärjestelmän kautta.

Asiakkaan mielipide palvelusetelin saamisesta tulee ottaa mahdollisuuksien mukaan huomioon, kun kunta järjestää palvelusetelillä asiakkaan tarvitsemaa palvelua. Asiakkaalla on oikeus kieltäytyä hänelle tarjotusta palvelusetelistä, jolloin kunnan tulee ohjata hänet kunnan muilla tavoin järjestämien palvelujen piiriin.

Palveluntuottajan valitseminen ja päätös palvelusetelistä

Perhe ottaa yhteyttä palveluntuottajaan ja neuvottelee varhaiskasvatuksesta. Perhe valitsee palveluntuottajaksi haluamansa yksityisen päiväkodin, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi. Luettelo Turun kaupungin hyväksymistä palveluntuottajista hintoineen ja yhteystietoineen on julkisesti nähtävissä internetissä.

Palveluseteli myönnetään turkulaiselle lapselle vähintään kuukauden kestäväan palvelusuhteeseen ja se tulee ottaa käyttöön kuukauden kuluessa sen voimassaolopäivästä alkaen. Päätös varhaiskasvatuksen järjestämisestä palvelusetelillä tehdään siihen asti, kunnes lapsi siirtyy oppivelvollisena perusopetukseen. Palvelusetelin myöntämisestä päättää viranomainen.

Palveluseteli myönnetään jokaiselle kuukaudelle, kun turkulainen lapsi on asiakassuhteessa palvelun tuottajaan. Asiakassuhde säilyy sinä aikana, jona lapsen hoidosta maksetaan sairausvakuutuslain mukaista vanhempainrahaa, jos poissaolo kestää yhtäjaksoisesti enintään 13 viikkoa, vaikka lapsella ei ole oikeutta varhaiskasvatukseen ko. aikana. Kaupunki maksaa kyseiseltä ajalta palveluntuottajalle vastaavan korvauksen kuin lapsikohtaisen palvelusetelin arvo on. Turun kaupunki suosittelee, ettei tuottaja peri kyseiseltä ajalta palvelusetelin omavastuuta, mikäli huoltajat ilmoittavat poissaoloista lain määräämissä ajoissa.

Yli viisi päivää kestävästä poissaolosta on ilmoitettava päiväkotiin viimeistään yhtä kuukautta ennen sen suunniteltua aloittamispäivää. Toistuvasta 1—5 päivää kestävästä poissaolosta on vastaavasti ilmoitettava yksi viikko ennen ensimmäisen poissaolon suunniteltua aloittamispäivää. Kertaluonteisesta enintään 5 päivää kestävästä poissaolosta ei ole ilmoitusvelvollisuutta.

Tuottajan on varmistettava lapselle oikeus palata samaan varhaiskasvatuspaikkaan.

Sopimuksen tekeminen lapsen varhaiskasvatuksesta

Perhe ja palveluntuottaja tekevät sopimuksen varhaiskasvatuksesta hintatietoineen. Perheen ja tuottajan väliseen sopimussuhteeseen sovelletaan kuluttajaoikeuden ja sopimusoikeuden säännöksiä ja oikeusperiaatteita. Palveluseteli aktivoituu palvelusopimuksen mukaisena ensimmäisenä läsnäolopäivänä.

Palvelusetelin voimassaolon päättyminen

Palvelusetelin voimassaolo päättyy, kun perheen ja palveluntuottajan välinen palvelusopimus sanotaan irti kirjallisesti tai lapsi muuttaa toiseen kuntaan, viimeistään kun lapsi aloittaa perusopetuksen. Tuottajalla on velvollisuus ilmoittaa kirjallisesti asiakassuhteen päättymisestä Turun kaupungille.

Mikäli lapsi siirtyy toiseen yksityiseen varhaiskasvatukseen palvelun keskeytymättä, palvelusetelin voimassaolo ei pääty.

Jos lapsi ei käytä palvelua yhdeksänkymmeneen (90) kalenteripäivään, oikeus palveluseteliin päättyy. Turun kaupunki maksaa kuudenkymmenen kalenteripäivän ajalta ennalta määritellyn lapsikohtaisen palvelusetelin arvon ja suosittelee palvelujen tuottajia olemaan perimättä asiakasmaksua.

Palvelusetelin voimassaolo voi päättyä, jos varhaiskasvatuksen järjestämisessä tai toteuttamisessa havaitaan asiakasturvallisuutta vaarantavia puutteita tai muita epäkohtia taikka toiminta on muutoin lain vastaista taikka jos yksityisen palveluntuottaja ei ole täyttänyt ilmoitusvelvollisuuttaan, valvontaviranomainen voi antaa määräyksen puutteiden korjaamisesta tai epäkohtien poistamisesta. Määräystä annettaessa on asetettava määräaika, jonka kuluessa tarpeelliset toimenpiteet on suoritettava. Jos asiakasturvallisuus sitä edellyttää, toiminta voidaan määrätä välittömästi keskeytettäväksi taikka toimipaikan, sen osan tai laitteen käyttö kieltää välittömästi.

Palvelusopimuksen irtisanominen

Mikäli lapsi aloittaa tai lopettaa palvelun kesken kuukauden, Turun kaupunki maksaa palvelusetelikorvausta kalenteripäivien mukaisesti. Ensimmäinen ja viimeinen palvelusopimuksen voimassaolopäivä on aina arkipäivä.

Mikäli asiakas irtisanoo sopimuksen ja käyttää palvelua irtisanomisaikana, Turun kaupunki maksaa tuottajalle korvausta palvelun käyttämisestä irtisanomisaikana viimeiseen läsnäolopäivään asti.

Mikäli asiakas irtisanoo paikkansa eikä käytä palvelua, Turun kaupunki maksaa tuottajalle korvausta irtisanomisajan päättymiseen asti, kuitenkin enintään yhden kalenterikuukauden ajalta viimeisen läsnäolopäivän jälkeen.

Mikäli asiakas irtisanoo paikkansa kotikunnan muututtua, eikä käytä palvelua irtisanomisaikana, päättyy palvelusetelin maksatus välittömästi kotikunnan muututtua.

Mikäli sopimusosapuolet purkavat palvelusopimuksen perustellusta syystä (esimerkiksi vuorohoitoon siirtyminen), Turun kaupunki maksaa tuottajalle korvausta enintään yhden kalenterikuukauden ajalta viimeisen läsnäolopäivän jälkeen.

Mikäli palveluntuottaja irtisanoo asiakkaan palvelusopimuksen, on tuottajan ilmoitettava irtisanomisen perusteet Turun kaupungille.

Palvelujen tuottajalla on oikeus periä asiakkaan omavastuuosuus omien irtisanomissääntöjensä mukaan.

Palvelusetelin arvo ja palvelusetelipalveluiden sallittu hinnoittelu

---

Suurimman arvon hyväksyminen ja hinnantarkistus

Varhaiskasvatuksen palvelusetelin suurin arvo hyväksytään Turun kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnassa.

Palvelusetelin arvon ohjeellisena tarkistusperiaatteena käytetään sosiaalipalveluiden ansiotasoindeksin ja elinkustannusindeksin yhdistettyä indeksiä. Indeksit muodostuu siten, että sosiaalipalveluiden ansiotason vaikutus on 70 % ja elinkustannusindeksin vaikutus 30 %. Laskennassa käytetään viimeisimpiä käytössä olevia tilastokeskuksen indeksejä. Palvelusetelin arvoa tarkistetaan aina vuosittain keväällä 30.4. mennessä. Tarkistetun palvelusetelin uusi arvo tuodaan päätettäväksi lautakuntaan. Uusi tarkistettu setelin arvo otetaan käyttöön aina uuden toimintakauden alusta elokuun 1. päivä.

Mikäli palvelusetelin hintaan tai hinnankorotusperiaatteisiin on tehtävä muutoksia (esim. palveluntarpeiden muuttamisen takia), käydään niistä Turun kaupungin ja palveluntuottajien kanssa erilliset neuvottelut. Neuvottelutulos tuodaan lautakunnan käsiteltäväksi sääntökirjan mukaisesti. Muutokset tulevat voimaan yleisen osan kohdan sääntökirjan muuttaminen mukaan.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa Turun kaupungin viranomaiselle vähintään kolme kuukautta ennen palvelunsa hintojen muutoksista. Hinnat ilmoitetaan PSOP-järjestelmässä, ja mikäli palveluntuottajan hinta on korkeampi kuin palvelusetelin suurin arvo, tulee kohtaan ”Hinnaston lisätieto” avata hintavertailua tekeväksi asiakkaalle mahdollinen lisäarvo tuottava palvelu, mitä palvelu pitää sisällään ja kuinka paljon se maksaa.

Turussa tulosidonnaisen lapsikohtaisen palvelusetelin arvo varhaiskasvatuksessa määräytyy kasvatus- ja opetuslautakunnan määrittämien suurimman arvon mukaan. Suurimman arvon määrittelyperusteena käytetään 3-6-vuotiaan lapsen kokoaikaisen varhaiskasvatuksen, vähintään keskimäärin 35 tuntia viikossa.

Muut palvelusetelin arvot määritellään siitä kertoimien avulla seuraavasti:

- alle 3-vuotias, kerroin 1,70

- osa-aikainen enintään 20 tuntia keskimäärin viikossa, kerroin 0,60
- osa-aikainen enintään 27,5 tuntia keskimäärin viikossa, kerroin 0,75
- osa-aikainen enintään 35 tuntia keskimäärin viikossa, kerroin 1

- iltahoito ma-pe klo 06-22, kerroin 1,50
- iltahoito ma-su klo 06-22, kerroin 1,70
- viisivuotiaiden osittain maksuttoman varhaiskasvatuksen tasasuuruinen palvelusetelin arvo on 45 prosenttia yli 35 tunnin varhaiskasvatuksen setelin arvosta. Tasasuuruista palveluseteliä voidaan maksaa 1.8. alkaen siinä vuonna, kun lapsi täyttää viisi vuotta ja jatkuu perusopetuksen aloitukseen asti. Samaan aikaan ei voida täydentävän varhaiskasvatuksen osalta käyttää vähintään keskimäärin 35 tuntia viikossa palveluntarvetta lukuun ottamatta vuorohoitoa
- korotettu arvo, lapsen saamaan tukeen liittyen:
  - Yleisen tuen tukipalvelut 1,5
  - Tehostettu tuki 2,5
  - Erityinen tuki 3,5
- korotettu arvo, suomea tai ruotsia taitamattomat lapset, kerroin 1,05 (periaatteet kohdassa: Palvelusetelin korotetun arvon määrittely vieraskieliselle suomea taitamattomalle lapselle)

Lapsikohtaisen palvelusetelin arvo on euromäärä, joka saadaan vähentämällä suurimmasta arvosta asiakasmaksu, jonka perhe maksaisi lapsen kunnallisesta varhaiskasvatuksesta varhaiskasvatuksen asiakasmaksulain mukaisesti. Palvelusetelin lopullinen arvo määritellään toimitettujen dokumenttien pohjalta.

Palvelusetelin arvo, kattohinta sekä maksatus poikkeustilanteessa

Turun yksityisessä varhaiskasvatuksessa lapsikohtaisen palvelusetelin arvo määräytyy lapsen iän, perheen koon ja bruttotulojen sekä perheen ja tuottajan välisessä palvelusopimuksessa sovitun varatun ajan perusteella. Palveluntuottaja tiedottaa asiakasta palvelusetelin arvoon vaikuttavista tekijöistä. Kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksuissa käytettävä sisaralennus koskee palveluseteliä. Osittain maksuttomassa 5 –vuotiaiden varhaiskasvatuksessa palvelusetelin arvo on tasasuuruinen ja perheen tuloista riippumaton. Palvelusetelin arvoa määrittäessä ei oteta huomioon palveluja, jotka asiakas ostaa oma-aloitteisesti palvelujen tuottajalta. Lisäpalvelun on oltava vapaaehtoista, eikä se saa syrjiä asiakkaita tai asettaa heitä eriarvoiseen asemaan.

Varhaiskasvatussuunnitelman mukainen kasvatus ja hoito ovat palveluseteliin kuuluvaa ja siitä ei erillistä maksua voida periä. Varhaiskasvatukseen liittyviä tapahtumia tai ulkopuolisen tahon järjestämää toimintaa voidaan tukea huoltajien yhteisesti keräämillä varoilla. Varojen keruun tulee olla huoltajille vapaaehtoista. Jokaisella lapsella tulee olla mahdollisuus osallistua varhaiskasvatussuunnitelman mukaiseen toimintaan huolimatta siitä, onko hänen huoltajansa osallistunut varojen keräykseen.

Mikäli palvelun hinta on korkeampi kuin palvelusetelin arvo, perii palvelujen tuottaja tämän erotuksen asiakasmaksuna asiakkaalta. Palvelun hinta kuukaudessa ei saa olla kuin 30 euroa suurempi kuin kyseiseen palveluun myönnetty palveluseteli. Elokuusta 2022 alkaen kattohinta tarkistetaan samalla periaatteella kuin palvelusetelin suurin arvo.

Mikäli asiakkaan ja tuottajan sopima palvelun hinta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, kunta on velvollinen suorittamaan tuottajalle enintään asiakkaan ja tuottajan sopiman hinnan.

Palvelusetelin arvoa on korotettava korkeammaksi, jos asiakkaan tai hänen perheensä toimeentulo tai asiakkaan lakisääteinen elatusvelvollisuus muutoin vaarantuu, taikka se on tarpeen muut huollolliset näkökohdat huomioon ottaen. Palvelusetelin arvon määräytymisessä ja muuttamisesta käytetään samaa ohjeistusta kuin Turun kaupungin kunnallisen varhaiskasvatuksen asiakasmaksujen kohdalla.

Kunta ei voi periä palvelusetelin käyttäjältä asiakasmaksua palvelusta.

Palvelusetelin arvon tarkistaminen

Palvelusetelin arvo määrätään toistaiseksi. Palvelusetelin arvoa tarkistetaan, jos palvelun saajan maksukyky on olennaisesti muuttunut tai arvo osoittautuu virheelliseksi. Tulojen tarkistaminen tehdään säännöllisesti.

Palvelusetelin maksatus poikkeustilanteessa

Mikäli palvelutuotantoa kohtaa ennakoimaton poikkeustilanne (force majeure), on järjestäjällä oikeus muuttaa poikkeustilanteen vaatimalla tavalla sääntökirjaa välittömästi monijäsenisen toimielimen erikseen päättämällä tavalla. Tällöin järjestäjä pyrkii kuulemaan palveluntuottajia ratkaisua koskien.

Poikkeustilanteessa oikeus palveluseteliin säilyy 60 kalenteripäivän ajan, jonka jälkeen palvelusetelin arvo putoaa 50 % niiden lasten osalta, joilla on edelleen asiakassuhde palveluntuottajaan. Poikkeustilanteessa ja lasten määrän pienentyessä merkittävästi voi palveluntuottaja alentaa kulujaan siten, että 50 % taso riittää toiminnan jatkamiseen.

Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta

Palvelusetelin arvosta annetaan erillinen päätös asiakkaalle. Päätös tulosidonnaisen palvelusetelin arvosta, palvelusetelin arvon korottamista koskeva päätös ja toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antama päätös voidaan toimittaa asiakkaalle tiedoksi kirjeellä, postitse tai sähköisessä muodossa asiakkaan osoittamaan paikkaan. Tiedoksi-saannin katsotaan tällöin tapahtuneen, jollei muuta näytetä, seitsemäntenä päivänä siitä, kun päätös asiakkaan ilmoittamalla osoitteella varustettuna on annettu postin kuljetettavaksi. Muilta osin noudatettavasta menettelystä säädetään hallintolaissa ja laissa sähköisestä asioinnista.

Muutoksenhaku palvelusetelin arvosta tehtyyn päätökseen

Päätökseen tyytymätön asianosainen saa tehdä siitä kirjallisen oikaisuvaatimuksen 30 päivän kuluessa päätöksen tiedoksisaannista kunnan monijäseniselle toimielimelle, joka vastaa asianomaisen palvelun järjestämisestä kunnassa. Oikaisuvaatimuksen tekemistä koskevien ohjeiden antamisesta säädetään hallintolaissa. Tulosidonnaisen palvelusetelin arvoa tai palvelusetelin arvon korottamista koskevaan päätökseen ei saa valittamalla hakea muutosta.

Toimielimen oikaisuvaatimuksen johdosta antamaan päätökseen haetaan muutosta valittamalla 30 päivän kuluessa hallinto-oikeuteen siten kuin hallintolainkäyttölaissa säädetään. Valitus voidaan antaa myös toimielimelle, jonka on toimitettava se oman lausuntonsa ohella hallinto-oikeudelle. Hallinto-oikeuden päätökseen saa hakea muutosta valittamalla lain, jos korkein hallinto-oikeus myöntää valitusluvan.

Asiakkaan omavastuuosuus

Asiakas maksaa tuottajalle asiakasmaksun (omavastuuosuus), jonka suuruus on tuottajan perimän kokonaishinnan ja palvelusetelin arvon välinen erotus. Varhaiskasvatuksen asiakasmaksulaki ei koske omavastuuosuutta.

Palveluntuottajan tulee ilmoittaa asiakkaalle vähintään kolme kuukautta ennen palvelunsa hintojen muutoksista.

Esiopetuksen loma-aikojen omavastuu

Syys-, joului- ja talvilomasta johtuva katkos esiopetuksessa ei vaikuta omavastuuosuuteen, ts. omavastuuosuutta ei koroteta loman ajaksi.

Omavastuuosuutta ei myöskään korota esiopetuksen päättyminen ennen perusopetukseen siirtymistä. Kaupunki maksaa maksuttoman varhaiskasvatuksen tasasuuruisen palvelusetelin arvon kyseiseltä ajalta palveluntuottajalle.

Osa-aikaista varhaiskasvatusta käyttävien omavastuu

Asiakkaan palveluntarpeen ollessa osa-aikaista on huoltajan ja tuottajan sovittava käytettävästä tuntimäärästä kirjallisella sopimuksella. Laskettaessa keskimääräistä viikoittaista aikaa varhaiskasvatuksessa otetaan huomioon varhaiskasvatukseen ennalta varattu aika kalenterikuukaudelta.

Loma-ajoista

Kesäajalla Turun kaupunki suosittelee palvelujen tuottajia olemaan perimättä asiakasmaksua siltä ajalta, kun päiväkotia on suljettu. Palvelun tuottajia suositellaan perimään asiakkaiden omavastuuosuus enintään 11 kuukaudelta vuodessa. Tuottajan tulee huolehtia siitä, että varhaiskasvatusta on saatavana tarvetta vastaavasti ympärivuotisesti, varhaiskasvatus voidaan järjestää esimerkiksi yhteistyössä muiden tuottajien kanssa. Palveluseteliasiakkaalla ei ole oikeutta kunnalliseen varhaiskasvatukseen.

Mikäli lapsi tarvitsee elokuussa ennen esiopetuksen alkua varhaiskasvatusta enemmän kuin esiopetuksen alettua, peritään siitä sama omavastuu kuin esiopetuksen aikana. Kaupunki maksaa maksuttoman varhaiskasvatuksen tasa-suuruuden palvelusetelin arvon kyseiseltä ajalta palveluntuottajalle.

Ehdottomat vastuut ja velvoitteet

Palveluntuottajan toimintaympäristön ja siellä annettavan varhaiskasvatuksen on vastattava varhaiskasvatukselle asetettuja vaatimuksia. Palvelujen tuottaja sitoutuu täyttämään varhaiskasvatukselle asetetut kulloinkin voimassa olevat lakisääteiset velvoitteet, joiden tulee täytyä koko ajan.

Palveluntuottaja ei ole konkurssissa ja, jos hän on yksityinen henkilö, hän on täyttänyt 18 vuotta eikä hänen toimintakelpoisuuttaan ole rajoitettu eikä hän ole liiketoimintakiellossa;

Palveluntuottaja ei ole käyttänyt määräämisvaltaa yhteisössä, joka on viimeksi kuluneiden kolmen vuoden aikana asetettu konkurssiin;

Palveluntuottajalla ei ole ulosotossa verovelkoja tai muita julkisia velkoja, velkoja, jotka on palautettu ulosotosta varattomuustodistuksin eikä muita sellaisia veroihin, lakisääteisiin eläke-, tapaturma- tai työttömyysvakuutusmaksuihin liittyvien velvollisuuksien laiminlyöntejä taikka ulosotossa muita hänen maksukykynsä nähden vähäistä suurempia velkoja, jotka vaarantavat palveluntuottajan luotettavuuden;

Palveluntuottajan aikaisemmassa toiminnassa ei ole todettu vakavia puutteita asiakasturvallisuudessa tai jos tällaisia puutteita on ollut, valvontaviranomaisen aikaisemmat huomautukset ja määräykset ovat johtaneet toiminnassa esiintyneiden puutteiden korjaamiseen ja epäkohtien poistamiseen.

Varhaiskasvatuksen palvelusetelituottajan tulee tehdä ilmoitus toiminnasta ennen sen aloittamista tai olennaista muuttamista ja lopettamisesta Turun kaupungille rekisteröintiä varten. Tuottaja toimittaa ilmoituksen lakisääteisin liitteineen PSOP-järjestelmään Turun kaupungin lausuntoa varten, kaupunki toimittaa ilmoituksen liitteineen aluehallintovirastoon.

Yksityisen palveluntuottajan on nimettävä päiväkodille toiminnasta vastaavaksi johtajaksi kelpoisuusvaatimuksen täyttävä vastuuhenkilö, joka vastaa siitä, että varhaiskasvatuksen järjestämispaikka ja siellä toteutettava varhaiskasvatus täyttävät niille asetetut vaatimukset. Yksityisen palveluntuottajan on viipymättä tehtävä kirjallinen ilmoitus vastuuhenkilön vaihtumisesta ja vastuuhenkilön yhteystietojen muutoksesta kaupungille.

Kunnalla on oikeus vaatia palvelujen tuottajaa toimittamaan kirjalliset todistukset ja muut mahdolliset selvitykset siitä, että ehdottomat vastuut ja velvoitteet täyttyvät.

Tuottajan on liityttävä Luotettava Kumppani / Vastuu Group Oy:n -ohjelmaan.

Varhaiskasvatus

Palveluntuottajan on sitouduttava noudattamaan kulloinkin voimassa olevaa Varhaiskasvatussuunnitelman perusteita. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteissa määrätään varhaiskasvatuksen toteuttamisen keskeisistä tavoitteista ja sisällöistä, varhaiskasvatuksen järjestäjän ja lasten huoltajien välisestä yhteistyöstä, monialaisesta yhteistyöstä sekä lapsen varhaiskasvatussuunnitelman sisällöstä. Varhaiskasvatussuunnitelman perusteet on varhaiskasvatuksen järjestäjiä oikeudellisesti velvoittava määräys. Perusteasiakirjassa tarkoitetaan varhaiskasvatuksen järjestäjällä kuntaa, kuntayhtymää tai yksityistä palveluntuottajaa.

Varhaiskasvatusta suunniteltaessa, järjestettäessä tai tuotettaessa ja siitä päätettäessä on ensisijaisesti huomioitava lapsen etu. Varhaiskasvatusta ja lapsen tukeen liittyviä tukimuotoja on järjestettävä vähintään yksikön toimintakielellä joko suomeksi tai ruotsiksi.

Päiväkodissa olevalle lapselle on laadittava henkilökohtainen varhaiskasvatussuunnitelma lapsen kasvatuksen, opetuksen ja hoidon toteuttamiseksi. Lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan on kirjattava tavoitteet lapsen varhaiskasvatuksen toteuttamiseksi lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia tukevalla tavalla sekä toimenpiteet tavoitteiden toteuttamiseksi.

Lapsen tarvitsema tuki eli tuen taso, muodot ja niiden toteuttaminen sekä niihin liittyvät vastuut ja työnjako kirjataan lapsen varhaiskasvatussuunnitelmaan. Sen laadinnasta ja arvioinnista vastaa varhaiskasvatuksen opettajaksi kelpoinen henkilö ja/tai varhaiskasvatuksen erityisopettaja yhteistyössä muun henkilöstön ja lapsen huoltajan kanssa.

Varhaiskasvatukseen osallistuvalla lapsella on oikeus saada yleistä, tehostettua tai erityistä tukea siten kuin varhaiskasvatuslaissa on säädetty inklusiivisten periaatteiden mukaisesti. Varhaiskasvatuksessa tuki rakentuu lapsen yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista.

Varhaiskasvatuksen tuottaja on velvollinen antamaan lapselle hänen tarvitsemaansa tukea. Lapsen tuen tarve arvioidaan ja tukea järjestetään viivytyksettä. Jokaisella lapsella on lähtökohtaisesti oikeus saada tukea omassa lapsiryhmässään erilaisin joustavin järjestelyin. Palveluntuottaja seuraa ja arvioi annettavan tuen vaikuttavuutta ja riittävyttä.

Varhaiskasvatuksen tuottaja vastaa siitä, että lapsen oikeus saada varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja sekä varhaiskasvatukseen osallistumisen edellyttämiä tulkitsemis- ja avustamispalveluja ja apuvälineitä toteutuu. Tuen tarpeen arviointi, tuen antaminen sekä toimintakulttuurin ja toimintatapojen kehittäminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työnsä ja vastuidensa mukaan.

Lapsella on oikeus varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluihin ja opetukseen hänen tuen tarpeensa sitä edellyttäessä. Erityisopettaja osallistuu lapsen tuen tarpeen, tukitoimenpiteiden ja niiden toteuttamisen suunnitteluun ja arviointiin tarvittaessa. Erityisopettajan antama tuki voi olla lapsikohtaista ja/tai ryhmässä toteutettavaa opetusta. Tuki voi olla säännöllistä, osa- tai kokoaikaista. Sitä voidaan toteuttaa samanaikaisopetuksena tai yhteisopettajuutena lapsen ryhmän opettajan kanssa. Erityisopettajan asiantuntemusta hyödynnetään myös henkilöstön ja huoltajien konsultoinnissa. Riittävät palvelut ja tuen järjestämiseen liittyvät prosessit määritellään tarkemmin tämän sääntökirjan erityisessä osassa.

Lapsella on oikeus saada tukea sopivalla tuen tasolla heti, kun tuen tarve on havaittu. Lapsen tuen saanti ei edellytä lääketieteellistä diagnoosia tai muuta terveydenhuollon tai sosiaalihuollon lausuntoa. Lapsella on myös oikeus tuen palveluihin ja apuvälineisiin tuen tarpeen mukaan.

Tuen tasojen välillä siirrytään joustavasti ja tuen taso arvioidaan aina tapauskohtaisesti. Tehostetun tai erityisen tuen edellytyksenä ei ole, että lapsi on ensin saanut muulle tasolle kuulunutta tukea. Tehostettua tai erityistä tukea saava lapsi on otettava huomioon päiväkodin henkilöstön mitoituksessa.

Lapsen tuen tarvetta, riittävyttä ja toteutumista arvioidaan tarpeen mukaan. Hallintopäätös muutetaan tai kumotaan, mikäli tuen tarve muuttuu lapsen varhaiskasvatussuunnitelman tarkistamisen tai muun arvioinnin yhteydessä.

Turun kaupungin asettamat muut keskeiset vastuut ja velvollisuudet

---

Tilat

- Palveluntuottajan sekä sisä- että ulkotoimitilojen on jatkuvasti täytettävä turvallisuus- ja esteettömyysmääräykset niin että yksikössä huolehditaan asiakkaiden turvallisuudesta lain ja viranomaisten määräysten mukaisesti.

- Päiväkodissa tulee tehdä seuraavat tarkastukset ennen sen käyttöönottoa: varhaiskasvatuksen viranomaisen tarkastus, rakennusvalvonnan tarkastus ja hyväksyntä, terveydensuojelun tarkastus ja hyväksyntä ja pelastusviranomaisen tarkastus ja hyväksyntä

Henkilöstö

- Palvelujen tuottajan henkilöstön on täytettävä vähintään varhaiskasvatuslain edellytykset.
- Palveluntuottajalla on oltava riittävä määrä eri kelpoisuusvaatimukset täyttävää henkilöstöä, jotta varhaiskasvatukselle säädetyt tavoitteet voidaan saavuttaa ja jotta myös vammaisten ja muiden lasten tuen tarpeisiin vastataan.
- Palveluntuottajan käytettävissä on oltava varhaiskasvatuksessa esiintyvää tarvetta vastaavasti varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluja.
- Palvelujen tuottajan tai toimintayksikön palvelujen vastuuhenkilön tai hänen varahenkilönsä tulee olla tavoitettavissa puhelimitse tai sähköpostitse ilmoittaminaan aukioloaikoina.
- Palvelujen tuottaja sitoutuu huolehtimaan siitä, että palvelujen tuottaja taikka sen johtohenkilö tai edustus-, päätös-, tai valvontavaltaa käyttävä henkilö ei ole syyllistynyt rikosrekisteristä ilmenevällä lainvoimaisella tuomiolla varhaiskasvatuslaissa mainittuun varhaiskasvatusrikkomukseen.
- Palveluntuottajan on vastattava työntekijöiden täydennyskoulutuksesta.

Varhaiskasvatus

- Noudattaa Turun varhaiskasvatussuunnitelmaa ja hyödyntää Turussa käytössä olevia lomakkeita. Yksikön toimintasuunnitelmassa voidaan huomioida palveluntuottajan painotukset tms.
Varhaiskasvatuksen tavoitteena on:
- Edistää jokaisen lapsen iän ja kehityksen mukaista kokonaisvaltaista kasvua, kehitystä, terveyttä ja hyvinvointia;
- Tukea lapsen oppimisen edellytyksiä ja edistää elinikäistä oppimista ja koulutuksellisen tasa-arvon toteuttamista;
- Toteuttaa lapsen leikkiin, liikkumiseen, taiteisiin ja kulttuuriperintöön perustuvaa monipuolista pedagogista toimintaa ja mahdollistaa myönteiset oppimiskokemukset;
- Varmistaa kehittävä, oppimista edistävä, terveellinen ja turvallinen varhaiskasvatusympäristö;
- Turvata lasta kunnioittava toimintatapa ja mahdollisimman pysyvät vuorovaikutussuhteet lasten ja varhaiskasvatushenkilöstön välillä;
- Antaa kaikille lapsille yhdenvertaiset mahdollisuudet varhaiskasvatukseen, edistää yhdenvertaisuutta ja sukupuolten tasa-arvoa sekä antaa valmiuksia ymmärtää ja kunnioittaa yleistä kulttuuriperinnettä sekä kunkin kielellistä, kulttuurista, uskonnollista ja katsomuksellista taustaa;
- Tunnistaa lapsen yksilöllisen tuen tarve ja järjestää tarkoituksenmukaista tukea varhaiskasvatuksessa tarpeen ilmettyä tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä;
- Kehittää lapsen yhteistyö- ja vuorovaikutustaitoja, edistää lapsen toimimista vertaisryhmässä sekä ohjata eettisesti vastuulliseen ja kestävään toimintaan, toisten ihmisten kunnioittamiseen ja yhteiskunnan jäsenyyteen;
- Varmistaa lapsen mahdollisuus osallistua ja saada vaikuttaa itseään koskeviin asioihin;
- Toimii yhdessä lapsen sekä lapsen vanhemman tai muun huoltajan kanssa lapsen tasapainoisen kehityksen ja kokonaisvaltaisen hyvinvoinnin parhaaksi sekä tukea lapsen vanhempaa tai muuta huoltajaa kasvatustyössä.

Palvelut

- Palveluntuottajan on tuotettava varhaiskasvatusta siinä laajuudessa ja sellaisin toimintamuodoin kuin päiväkodissa esiintyvä tarve edellyttää.
- Päiväkotien on tarjottava varhaiskasvatusta perheen tarpeen mukaan klo 6-18 sillä edellytyksellä, että klo 6-7 ja klo 17-18 välisen ajan todellinen hoidon tarve tarkistetaan palveluntuottajan toimesta ja että tarve johtuu huoltajien työstä tai opiskelusta. Aukioloajat voivat vaihdella päiväkotikohtaisesti.
- Palveluntuottajan on sitouduttava toimittamaan tiedot tuottamista palveluista ja niiden hinnoista sekä hinnanmuutoksista Turun kaupungille kuten tässä sääntökirjassa on määritelty.
- Hinnoista ilmoittamisen tulee tapahtua vertailukelpoisella tavalla siten, että palveluseteliä käyttävä asiakas voi vaivatta päätellä palvelun kokonaishinnan ja sen osuuden, joka jää hänen maksettavakseen. Hin-

noissa on selvittävä myös mahdollinen varausmaksu ja kesäajan asiakasmaksu sekä irtisanomiskäytännöt.

- Palvelujen tuottajan tulee informoida valvontaviranomaista säännöllisesti tarjoamiensa palvelujen laadun valvonnasta.
- Valvontaviranomaista tulee informoida asiakkaiden tekemistä reklamaatioista, reklamaatioihin johtaneista syistä ja niiden johdosta tehdyistä toimenpiteistä.
- Palvelun tuottajan tulee osallistua kaupungin järjestämiin tuottajakokouksiin ja palvelujärjestelmän kehittämistyöhön, mm. asiakastyytyväisyyskyselyihin ja auditointeihin.
- Palvelujen tuottajalla on oltava Internet-sivut, joilta käy ilmi:
  - toimitilojen osoite ja yhteystiedot
  - palvelujen hintatiedot
  - aukioloaika
  - varhaiskasvatussuunnitelma
  - omavalvontasuunnitelma
  - yleisen tietosuoja-asetuksen 30.artiklan mukainen käsittelyseloste
- Palveluntuottaja ei voi hinnoitella palvelua hintakattoa korkeammaksi.
- Palvelujen tuottajan markkinoinnin on oltava asiallista, luotettavaa ja hyvän tavan mukaista.
- Palvelujen tuottaja vastaa myös alihankkijoidensa toiminnasta.

Tietojen käsittely

- Palvelujen tuottajan tulee noudattaa huolellisuutta tietojen käsittelyssä ja huolehtia siitä, että salassa pidettäviä tietoja käsitellään oikein. Palvelujen tuottajan tulee käsitellä asiakirjoja siten kuin tietosuoja-lainsäädännössä säädetään. Palveluntuottaja luo ja säilyttää asiakastietonsa omassa yksikössään ja luovuttaa tarvittavat muut alkuperäiset asiakirjat asiakkaalle asiakassuhteen päätyttyä.
- Palvelujen tuottajan tulee asiakirjoja käsitellessään noudattaa, mitä kunnan asiakirjojen käsittelystä säädetään laissa viranomaisten toiminnan julkisuudesta. Asiakirjojen luovuttamista ja salassapitoa koskevia julkisuuslain säädöksiä sovelletaan asiakirjoihin silloinkin, kun ne ovat palvelun tuottajan hallussa.
- Asiakirjat tulee säilyttää turvallisessa paikassa, minne kukaan ulkopuolinen ei pääse ja sähköiset asiakirjat asianmukaisesti suojattuina. Asiakirjoista ei saa antaa kopiota eikä niissä olevia tietoja ulkopuolisille ilman asianomaisen lupaa.

Verotus

Tuloverotus

Palveluseteli on saajalleen veroton etuus. Verottomuus edellyttää, että palveluseteli

- myönnetään selkeästi määriteltyihin palveluihin
- on henkilökohtainen eikä siirrettävissä toiselle henkilölle
- ei ole suoraan asiakkaalle maksettavaa rahaa, jonka käytön hän itse määrittelee.

Arvonlisäverotus

Arvonlisäverolain mukaan veroa ei suoriteta sosiaalihuoltona tapahtuvasta palvelujen ja tavaroiden myynnistä. Sosiaalihuollolla tarkoitetaan valtion tai kunnan harjoittamaa sekä viranomaisten valvomaan muun sosiaalihuollon palvelujen tuottajan harjoittamaa toimintaa, jonka tarkoituksena on huolehtia lasten ja nuorten huollosta, varhaiskasvatuksesta (lasten päivähoito), vanhustenhuollosta, kehitysvammaisten huollosta, muista vammaisten palveluista ja tukitoimista, päihdehuollosta sekä muusta tällaisesta toiminnasta.

Turun kaupungin velvoitteet

Turun kaupungin on nimettävä viranhaltija, joka toimii yhteyshenkilönä ja vastaa sääntökirjan sisällöstä ja omalta osaltaan sitoumusten toteuttamisesta.

Turun kaupungin tulee ilmoituksen varhaiskasvatuksen palveluntuottajaksi ryhtymisestä saatuaan välittömästi suorittaa tarkastus varhaiskasvatuksen toimipaikassa sen varmistamiseksi, että toimintaympäristö ja siellä annettava varhaiskasvatus vastaavat varhaiskasvatukselle asetettuja vaatimuksia.

Turun kaupunki hyväksyy palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat palvelun tuottajat palvelusetelilain edellyttämällä tavalla. Kaupungin tulee ottaa palvelun tuottajan valintaa koskeva asia käsittelyyn yhden (1) kuukauden kuluessa palvelun tuottajan ilmoittautumisesta ja tehtävä päätös palvelun tuottajan hyväksymisestä tai hylkäämisestä kolmen (3) kuukauden kuluessa ilmoittautumisesta.

Turun kaupungin on lisäksi velvollisuus valvoa hyväksymiensä tuottajien palvelujen laatua hyväksymismenettelyn lisäksi myös palvelujen tuottamisen yhteydessä. Valvontaviranomainen toteuttaa valvontaa ensisijaisesti antamalla palvelujen tuottamisessa tarpeellista ohjausta ja neuvontaa palveluntuottajalle sekä seuraa toiminnan kehitystä yhteistyössä palveluntuottajan kanssa. Valvontaviranomainen voi tarkastaa palveluntuottajan toiminnan sekä toiminnan järjestämisessä käytettävät tilat.

Turun kaupunki voi neuvotella yksittäisen palvelujen tuottajan kanssa mahdollisista lisäpalveluista tai erityisistä palveluista, joita se haluaa palvelujen tuottajan erillisissä tapauksissa tuottavan. Näistä erillisistä vaatimuksista käydään tarvittaessa neuvottelu palvelujen tuottajan kanssa. Turun kaupunki voi esittää, että palvelujen tuottaja ylittää tietyt minimiedellytykset esimerkiksi resurssiensa puolesta, mutta tällaista ehtoa ei saa muotoilla tiettyä palvelujen tuottajaa suosivaan ja toisia syrjivään muotoon. Edellä mainittu syy erillisistä vaatimuksista ja neuvotteluista voi olla esim. alueella tapahtuva muutos asiakaskunnassa ja heidän palvelujen tarpeessaan. Tämän säännöksen tarkoituksena on antaa Turun kaupungille joustavat mahdollisuudet huomioida esimerkiksi tietyn asiakasryhmän erityistarpeet.

Turun kaupungin on selvitettävä asiakkaalle tämän asema palveluseteliä käytettäessä, palvelusetelin arvo, palvelun tuottajien hinnat, omavastuuosuuden määräytymisen perusteet ja arvioitu suuruus sekä vastaavasta varhaiskasvatuksen asiakasmaksuista annetun lain mukaan määräytyvä asiakasmaksu.

Turun kaupungin täytyy informoida asiakasta siitä, mistä ja mitä häntä koskevia tietoja voidaan hänen suostumuksetaan hankkia. Kaupungin on varattava asiakkaalle tilaisuus tutustua muualta hankittuihin tietoihin ja tarvittaessa antaa asiaa koskevaa selvitys.

Lapselle annettavasta tehostetusta tai erityisestä tuesta tai tukipalveluista on Turun kaupungin tehtävä viipymättä hallintopäätös, joka perustuu tuen tarpeen arviointiin. Päätös on toistaiseksi voimassa. Hallintopäätösmenettelyssä noudatetaan hallintolakia. Ennen päätöksen tekemistä Turun kaupungin on kuultava lapsen huoltajaa tai muuta lailista edustajaa.

Tehostetun ja erityisen tuen päätöksessä mainitaan ja päätetään seuraavista asioista:

- tuen muodoista
- varhaiskasvatuksen toimipaikasta
- tukipalveluista.

Jos lapsen tuesta ei tehdä tehostetun tai erityisen tuen päätöstä, silloin yleisen tuen tukipalveluista tehdään erillinen hallintopäätös.

[Palvelusetelin myöntäjän riippumattomuus](#)

Turun kaupungin puolesta toimintaa valvova tai palvelusetelin myöntämisestä päättävä viranomainen ei voi olla varhaiskasvatuksesta vastaavana henkilönä taikka hallinnollisessa luottamusasemassa palvelun tuottajalla. Palvelusetelin myöntäneellä henkilöllä ei myöskään saa olla merkittävää omistusta, eikä hän saa käyttää merkittävää päätösvaltaa palveluntuottajaorganisaatiossa tai palvelujen tuottajan kanssa samaan konserniin kuuluvassa yhteisössä (yli 10 % osakkeista, osuuksista tai äänivallasta). Omistusrajoitus ei koske palvelujen tuottajaa, jonka osakkeilla käydään kauppaa arvopaperipörssissä.

[Turun kaupunki rekisterinpitäjänä](#)

Turun kaupunki on palvelusetelillä järjestettävässä palvelussa syntyvien asiakasasiakirjojen henkilötietolaissa tarkoitettu rekisterinpitäjä. Asiakasasiakirjat, jotka syntyvät setelillä palvelua järjestettäessä ja toteutettaessa, ovat viranomaisen asiakirjoja. Asiakasrekisteri ylläpidetään Turun kaupungin varhaiskasvatuksen asiakasrekisteri järjestelmän avulla.

Vaikka palvelujen tuottaja laatii asiakirjat palvelutapahtuman yhteydessä, vastaa Turun kaupunki rekisterinpitäjänä viime kädessä niiden käsittelystä. Palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta olennaiset tiedot on tallennettava viimeistään palvelutapahtuman päättyessä aina kaupungin omaan asiakasrekisteriin. Palvelujen tuottajan ja kaupungin tulee myös varmistaa, että palvelujen järjestämisen ja toteuttamisen kannalta tarpeelliset tiedot siirtyvät osapuolelta toiselle palvelutapahtuman eri vaiheissa. Tämä mahdollistaa sen, että jokaisen asiakkaan asiakirjat muodostavat hänen palvelunsa kannalta välttämättömän jatkuvan kokonaisuuden, johon varhaiskasvatusta koskevat ratkaisut tulee perustaa.

Asiakkaan ja palvelun tuottajaa koskevat sopimuserimielisyydet

---

Asiakasreklamaatioiden yhteydessä perheitä ohjataan ensisijaisesti selvittämään tilannetta varhaiskasvattajien tai tarvittaessa heidän esimiehensä kanssa. Mikäli ongelmat eivät ratkea keskustelemalla, perhe tai palveluntuottaja voi olla yhteydessä Turun kaupungin valvoviin viranomaisiin.

Reklamaatiotilanteessa kuluttajan tulee ilmoittaa tyytymättömyydestään sopimuskumppanilleen eli palvelun tuottajalle.

Palvelujen tuottamiseen palvelusetelillä sovelletaan kuluttajansuojalakea. Lain mukaan elinkeinonharjoittaja ei muun muassa saa käyttää kulutushyödykettä tarjotessaan sopimusehtoa, jota hyödykkeen hinta ja muut asiaan vaikuttavat seikat huomioon ottaen on pidettävä kuluttajien kannalta kohtuuttomana. Asiakkaalla on oikeus käyttää kuluttajaoikeuden mukaisia oikeusturvakeinoja reklamaatiotilanteessa. Seuraamuksiin kuuluvat kuluttajan oikeus pidäytyä maksusta, virheen oikaisu, hinnanalennus ja kaupan purku sekä vahingonkorvaus. Palveluseteliä käyttävä asiakas voi saattaa sopimussuhdettaan koskevan erimielisyyden kuluttajariitalautakunnan käsiteltäväksi.

Palaute

Asiakas voi antaa saamastaan palvelusta palautetta sähköpostitse, puhelimitse tai paikan päällä. Palautteen vastaanottaja, joko palvelunjärjestäjän tai palveluntuottajan edustaja, kirjaa palautteen. Asiakas voi antaa saamastaan palvelusta palautetta myös suoraan Turun kaupungin viranomaisille tai esimerkiksi aluehallintovirastoon.

Palveluntuottaja vastaa asiakkaan antamaan palautteeseen. Palautteeseen tulee vastata kahden viikon sisällä.

Palvelujen tuottajan on toimitettava saamansa palvelupalaute mahdollisimman pian, vähintään kahden viikon kuluessa palautteen antamisesta, tiedoksi valvovalle viranomaiselle. Palvelupalautteen toimittaminen on aina palvelun tuottajan vastuulla.

Mikäli palautteita ei toimiteta kahden viikon määräajassa, voi Turun kaupunki saattaa asian sääntökirjan kohdan ”Palveluntuottajan hyväksymisen peruminen” mukaiseen käsittelyyn.

Palvelun laadusta annetun reklamaation johdosta voi Turun kaupunki pyytää selvitystä palvelujen tuottajalta ja vaatia laadun korjausta. Turun kaupunki toimittaa tarvittaessa edelleen reklamaatiot aluehallintovirastoon tai muille asiaa hoitaville viranomaisille.

Muistutus

Varhaiskasvatuksen laatuun tai siihen liittyvään kohteluun tyytymättömällä lapsen vanhemmalla tai muulla huoltajalla on oikeus tehdä muistutus toiminnasta vastaavalle päiväkodin johtajalle, toimipaikan vastuuhenkilölle tai varhaiskasvatuksen johtavalle viranhaltijalle.

Toimipaikan on tiedotettava asiakkailleen muistutusoikeudesta riittävällä tavalla sekä järjestettävä muistutuksen tekeminen asiakkaalle mahdollisimman vaivattomaksi. Muistutus tulee tehdä pääsääntöisesti kirjallisesti. Muistutus voidaan tehdä myös suullisesti erityisestä syystä.

Muistutus on kirjattava ja käsiteltävä asianmukaisesti ja siihen on annettava kirjallinen vastaus kohtuullisessa ajassa muistutuksen tekemisestä. Muistutukseen annettuun vastaukseen ei saa hakea muutosta valittamalla. Muistutuksen tekeminen ei rajoita oikeutta hakea muutosta siten kuin siitä erikseen säädetään. Muistutuksen tekeminen ei myöskään vaikuta oikeuteen kannella asiastaan valvoville viranomaisille.

Kantelu

Palvelua koskeva kantelu tehdään joko aluehallintovirastoon kantelulomakkeella tai vapaamuotoisesti. Kantelun voi tehdä, vaikka olisi jo tehnyt palvelusta muistutuksen varhaiskasvatuspaikkaan. Kantelua ei yleensä tutkita, jos tapahtumista on aikaa yli kaksi (2) vuotta.

Tarvittaessa viranomaiset siirtävät kantelut sovittuun työnjaon mukaisesti asianmukaiseen käsittelypaikkaan. Siirrosta ilmoitetaan kantelijalle

Turun kaupunki velvoittaa palveluntuottajat antamaan tiedot palvelua koskevista reklamaatioista, kanteluista ja hoitovahinkoilmoituksista samoin kuin kaikkia edellä mainittuja koskevista ratkaisuista.

Palveluntuottajan hyväksymisen peruminen

Mikäli palvelujen tuottaja ei täytä sääntökirjassa määrättyjä ehdottomia vastuita ja velvoitteita, joiden tulee täytyä koko ajan, Turun kaupunki voi määrätä toiminnan välittömästi keskeytettäväksi ja poistaa tuottaja ylläpitämästään palveluntuottajarekisteristä ja palvelusetelin maksaminen lopettaa.

Mikäli Turun kaupungin asettamat muut keskeiset vastuut ja velvollisuudet eivät täyty ja sääntökirjassa määritellyjä toimintatapoja ei noudateta, käynnistää Turun kaupunki reklamaation.

Reklamaatiossa palveluntuottajalle ilmoitetaan rikotut sääntökirjankohdat. Tuottajan tulee kahden viikon kuluessa huomautuksen vastaanottamisesta antaa kirjallinen selvitys siitä, mihin toimenpiteisiin tuottaja on ryhtynyt rikkomuksen korjaamiseksi sekä korjauksen aikataulusta. Tuottajan tulee käynnistää toimenpiteet välittömästi.

Reklamaatiossa palveluntuottaja kutsutaan neuvotteluun, jossa tuottajan kirjallinen selvitys käydään läpi ja Turun kaupunki arvioi selvityksen riittävyttä.

Mikäli asia ei anna aiheutta muihin toimenpiteisiin, Turun kaupunki voi varhaiskasvatuslain mukaan kiinnittää huomiota toiminnan asianmukaiseen järjestämiseen tai antaa huomautuksen vastaisen toiminnan varalle.

Mikäli määräyksiä puutteiden korjaamisesta Turun kaupungin ilmoittamaan määräaikaan mennessä ei ole korjattu, Turun kaupungilla on oikeus peruttaa palvelun tuottajan hyväksyminen ja poistaa palvelun tuottajan nimi hyväksytyjen palvelun tuottajien listasta välittömästi vaikutuksin. Vaihtoehtoisesti Turun kaupungilla on oikeus päättää hyväksyntä neljän (4) kuukauden irtisanomisajalla.

Poisto palveluntuottajarekisteristä on voimassa kaksi (2) vuotta minkä jälkeen palvelujen tuottaja voi uudelleen hakea palveluntuottajarekisteriin.

Palveluntuottajan hyväksyminen perutaan myös, kun palveluntuottaja pyytää hyväksymisen perumista.

Sääntökirjan muuttaminen

Turun kaupungin kasvatus- ja opetuslautakunnalla on oikeus tehdä muutoksia tämän sääntökirjan ja/tai sen liitteiden sisältämiin määräyksiin. Kasvatus- ja opetuslautakunta päättää sääntökirjan yleisestä osasta ja kasvatus ja ope-

tusjohtaja päättää yleistä osaa selittävästä ja täydentävästä erityisestä osasta. Mikäli tähän sääntökirjaan on tehtävä olennaisia muutoksia, tulee Turun kaupungin käydä palveluntuottajien kanssa erilliset neuvottelut.

Turun kaupunki ilmoittaa muutoksista palvelujen tuottajalle kirjallisesti sen jälkeen kun päätös on saanut lainvoiman. Mikäli palvelujen tuottaja ei sitoudu muuttuneisiin sääntöihin, tulee sen ilmoittaa siitä kirjallisesti Turun kaupungille kolmenkymmenen (30) päivän kuluessa muutosilmoituksen vastaanottamisesta. Sähköposti voi toimia kirjallisena ilmoituksena. Mikäli Turun kaupungille ei toimiteta edellä mainittua ilmoitusta, sitoutuu palvelun tuottaja noudattamaan muuttuneita ehtoja muutosilmoituksessa mainitusta päivästä lukien, kuitenkin aikaisintaan kolmekymmentä (30) päivää muutosilmoituksen toimittamisesta.

Sääntökirjan voimassaoloaika

Tämä sääntökirja on voimassa toistaiseksi.

Sääntökirjan erityinen osa

Palvelusetelijärjestelmän piiriin kuuluvat asiakkaat

Palveluseteli voidaan myöntää Turun kaupungin asukkaalle, joka olisi muutoinkin oikeutettu lakisääteiseen varhaiskasvatukseen. Palveluseteli voidaan myöntää varhaiskasvatuksen järjestämiseen yksityisessä päiväkodissa, joka on hyväksytty palvelusetelituottajaksi.

Palvelun maksamiseen voi käyttää hakemuksesta myönnettyä palveluseteliä. Palvelusetelin saanut huoltaja tekee palveluntuottajan kanssa sopimuksen varhaiskasvatuksesta. Turun kaupungilla on oikeus tarvittaessa saada nähtäväksi asiakkaan ja palveluntuottajan välinen palvelusopimus.

Palvelusopimus

Palvelusopimus laaditaan tuottajan ja asiakkaan välillä, sopimukseen tulisi kirjata mm. seuraavat seikat:

- Sopimusosapuolet
- Varattu aika varhaiskasvatuksessa ja mahdolliset poikkeamat palveluissa
- Palvelun kokonaishinta ja mahdolliset muutokset yleisten loma-aikojen osalta
- Sopimuksen irtisanomisaika ja -perusteet (irtisanomisaika on oltava kohtuullinen).

Paikan vaihto toiseen yksityiseen palveluseteliyksikköön

Jos perhe haluaa vaihtaa varhaiskasvatuspaikkaa toiseen yksityiseen päiväkotiin, perhe tekee kirjallisen ilmoituksen asiakassuhteen päättymisestä nykyiseen päiväkotiin ja kyseinen palveluntuottaja ilmoittaa asiasta Turun kaupungille. Perhe saa ilmoituksen päiväkodin vaihdosta ja palvelusetelin arvosta tehdään uusi päätös.

Palvelusetelin arvoon liittyvistä tekijöistä

Perheen tulee ilmoittaa palveluntuottajalle oma-aloitteisesti palvelusetelin arvoon ja omavastuuosuteen vaikuttavista tekijöistä, kuten perhesuhteiden muutokset, varhaiskasvatukseen varatun ajan muutokset tai perhe muuttaa Turusta muuhun kuntaan.

Turun kaupungille perheen tulee ilmoittaa oma-aloitteisesti palvelusetelin arvoon vaikuttavista muutoksista, jos perheen tulot, perhesuhteiden muutokset (lukumäärä muuttuu sisarusten syntymän tai parisuhteen muutosten vuoksi, lapsen huoltajuus muuttuu) tai perhe muuttaa Turusta muuhun kuntaan.

Palvelusetelin arvoon voidaan tehdä muutoksia takautuvasti enintään vuoden ajalta, jos päätös ilmeisesti perustuu asiakkaan tai hänen edustajansa antamin virheellisiin tietoihin. Asiakkaan on toimitettava tarvittavat asiakirjat päätöksentekoa varten. Palveluntuottaja sitoutuu ottamaan huomioon asiakkaalta perittävässä omavastuuosuudessa myös takautuvasti palvelusetelin arvoon tehdyt muutokset. Aiheettomasti maksettu palvelusetelin arvo peritään takaisin palvelun tuottajalta.

Tulojen tarkistaminen

Palvelusetelin arvon tarkistamiseksi perheeltä pyydetään uudet tulotiedot kerran vuodessa. Jos tulot olennaisesti muuttuvat tarkistusten välillä, perheen tulee ilmoittaa muutoksista oma-aloitteisesti Turun kaupungille.

Varhaiskasvatukseen varatun ajan muuttuminen

Palvelusetelin arvo tarkistetaan, jos lapsen varhaiskasvatukseen varattu aika muuttuu. Muutos huomioidaan, mikäli se kestää vähintään neljä (4) kalenterikuukautta. Perhe ja varhaiskasvatuksen tuottaja päivittävät sopimuksen uuden palveluntarpeen mukaisesti.

Lapsi täyttää kolme vuotta

Palvelusetelin arvo muuttuu seuraavan kalenterikuukauden alusta, kun lapsi on täyttänyt kolme vuotta, lukuun ottamatta kuukauden ensimmäisenä päivänä syntyneitä. Perheelle toimitetaan automaattisesti uusi päätös palvelusetelin arvosta ja tuottajalle toimitetaan tieto muutoksesta sähköisesti

Osa-aikaisen varhaiskasvatuksen palveluseteli

Varatun ajan ollessa osa-aikainen, sovittu aika astuu voimaan sopimuksessa määritellyn ajankohdan mukaisesti aikaisintaan seuraavan kalenterikuukauden alusta, eikä sitä voi tehdä takautuvasti. Tällöin palvelusetelin arvo laskee ja tuottajan on sovittava perheen mahdollista omavastuuosuutta uutta varattua aikaa vastaavaksi. Sopimus tehdään ennen palvelusetelin arvon määrittämistä vähintään neljän (4) kalenterikuukauden ajaksi.

Tuottaja sitoutuu seuraamaan varatun ajan toteutumista ja vertaa niitä sopimukseen. Mikäli varattu aika ylittyy jonnain kuukautena, on tuottajalla mahdollisuus periä omavastuu osuus seuraavan varattujen tuntimäärien mukaisesti. Esimerkiksi 20 tuntia ylittyy, jolloin tuottaja voi periä maksun 27,5 varatun tunnin mukaisesti.

Tuottajan on neuvoteltava ja sovittava sopimuksella varattu tuntimäärä keskimäärin viikossa, seurantajakso on yksi kalenterikuukausi. Huoltajalle tulee varata mahdollisuus päättää varatun ajan käytöstä.

Mikäli varhaiskasvatuksessa olevan lapsen tarve ennakoimattomasti laajentuu varhaiskasvatuslaissa säädetyllä tavalla, palveluntuottajan on kuitenkin järjestettävä laajentuneen tarpeen mukainen paikka välittömästi saatuaan tiedon tarpeen muutoksesta.

Edelleen suunniteltaessa tehokasta varattujen aikojen kohdentumista suhteessa henkilöstöresursseihin on huomioitava varhaiskasvatuslain 36 § määräykset, jonka mukaan voidaan poiketa säädetyistä suhdeluvusta, jos lasten keskimääräiset hoitopäivät ovat jatkuvasti huomattavasti vähäisemmät kuin toimintapäivät. Poikkeaminen voi tapahtua siten, ettei lapsia ole muutoin kuin lyhytaikaisesti yhtäaikaisesti hoidossa enempää kuin kokonaissuhdeluku edellyttää. Lisäksi säädetyistä suhdeluvusta voidaan poiketa tilapäisesti ja lyhytaikaisesti laajennettaessa lapsen hoitoaikaa edellä tarkoitettulla tavalla. Poikkeaminen suhdeluvusta ei ole sallittua henkilöstön poissaoloista johtuvista syistä.

Palvelusetelin arvon määrittäminen vanhempien yhteishuoltajuudessa

Jos lapsen huoltajat asuvat eri osoitteissa, mutta lapselle järjestetään varhaiskasvatusta vain yhdessä kunnassa, määrätään palvelusetelinarvo sen perheen tulojen perusteella, jonka luona lapsella on väestötietojärjestelmästä ja Väestötietokeskuksen varmennepalveluista annetun lain (661/2009) mukainen asuinpaikka. Jos lapselle järjestetään varhaiskasvatusta kahden kunnan alueella, on palvelusetelinarvo määrättävä erikseen molemmissa kunnissa.

Lapsen kehityksen ja oppimisen tuki

Varhaiskasvatuksessa lapsen kehitystä ja oppimista tuetaan lapsen tarpeiden edellyttämällä tavalla. Tuki muodostaa johdonmukaisen jatkumon varhaiskasvatuksen aikana sekä lapsen aloittaessa esiopetuksen.

Lapsen tuen tarpeen havaitsemisessa sekä tuen suunnittelussa, toteuttamisessa ja arvioinnissa edellytetään yhteistyötä lapsen, huoltajan, varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan, päiväkodinjohtajan sekä varhaiskasvatuksen muun henkilöstön kanssa.

Tuen järjestämistä ohjaavat periaatteet

Varhaiskasvatuksessa tunnustetaan lapsen tuen tarve ja järjestetään tarkoituksenmukaista tukea tarpeen ilmettyä, tarvittaessa monialaisessa yhteistyössä. Inklusion periaatteen mukaisesti riittävän aikaisella ja oikein kohdennetulla tuella voidaan edistää lapsen kehitystä, oppimista ja hyvinvointia. Tuen tarpeen havainnointi ja tuen antaminen kuuluvat koko henkilöstölle heidän koulutuksensa, työnkuviansa ja vastuidensa mukaan.

Tuen järjestämisen lähtökohtana ovat lapsen vahvuudet sekä oppimiseen, kehitykseen ja hyvinvointiin liittyvät tarpeet. Lapsi osallistuu yhteistyöhön tarkoituksenmukaisella, ikänsä ja kehitysvaiheeseensa sopivalla tavalla. Lapsen tuki rakentuu yksilöllisiin tarpeisiin vastaamisesta sekä yhteisöllisistä ja oppimisympäristöihin liittyvistä ratkaisuista. Tuki sisältää pedagogisia, rakenteellisia ja hoidollisia järjestelyjä. Varhaiskasvatuksessa huolehditaan siitä, että jokainen lapsi kokee itsensä hyväksytyksi omana itsenään sekä ryhmän jäsenenä. Tuki järjestetään osana varhaiskasva-

tuksen päivittäistä toimintaa. Tuki annetaan ensisijaisesti erilaisin joustavin järjestelyin lapsen omassa päiväkotitai perhepäivähoitoryhmässä.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palveluiden käyttö tulee todentaa Turun kaupungille kyseisen henkilön kanssa laaditulla sopimuksella. Sopimuksessa tulee olla nähtävissä ryhmäkartoitukseen sovittu tuntimäärä toimintakaudessa. Mikäli palveluntuottajan henkilöstössä on varhaiskasvatuksen erityisopettaja, tulee toiminta todentaa toimintasuunnitelmalla. Asiakirjat toimitetaan Turun kaupungille.

Yhteistyökäytännöissä ja tuen järjestämisen periaatteissa noudatetaan erikseen palveluntuottajien kanssa yhdessä sovittua prosessia, joka on liitteenä. Turun kaupunki vastaa siitä, että periaatteet ja käytännöt käydään läpi palveluntuottajien kanssa säännöllisesti.

Palvelusetelin korotetun arvon määrittely tuen tarpeessa olevalle lapselle

---

Yleinen tuki on ensimmäinen keino vastata lapsen tuen tarpeeseen. Yleinen tuki muodostuu yksittäisistä tuen muodoista, esimerkiksi yksittäisistä pedagogisista ratkaisuista sekä tukitoimista, joilla tilanteeseen vaikutetaan mahdollisimman varhaisessa vaiheessa. Lapsen tuki on lyhytkestoista ja/tai intensiteetiltään matalampaa verrattuna tehostettuun ja erityiseen tukeen. Lapsen yksilöllisiin tuen tarpeisiin vastataan käyttämällä esimerkiksi soveltuvia materiaaleja, välineitä, opetusohjelmia tai osa-aikaista erityisopettajan antamaa tukea. Kerroin on silloin 1,5.

Varhaiskasvatuksessa lapselle on annettava tukea yksilöllisesti ja yhteisöllisesti suunniteltuna tehostettuna tukena, kun yleinen tuki ei riitä. Tuki on intensiteetiltään voimakkaampaa ja yksilöllisempää kuin yleinen tuki. Tukea annetaan lyhytkestoisesti tai pidempään jatkuvana lapsen yksilöllisten tarpeiden mukaisesti ja se aloitetaan heti tuen tarpeen ilmetyä. Tehostettua tukea annetaan niin kauan kuin lapsi tarvitsee sitä. Lapsen tukea tehostetaan tuen suunnittelulla ja toteuttamistapojen lisäämisellä tai niitä vahvistamalla. Tuki muodostuu säännöllisistä ja samanaikaisesti toteutettavista useista tuen muodoista. Oikea-aikaisesti annettu tehostettu tuki ennaltaehkäisee lapsen myöhempää tuen tarpeiden moninaistumista. Kerroin on silloin 2,5.

Varhaiskasvatuksessa lapselle on annettava tukea yksilöllisesti suunniteltuna erityisenä tukena, kun yleinen tuki tai tehostettu tuki ei riitä. Erityistä tukea voidaan antaa vammasta, sairaudesta, kehityksen viivästyisestä tai muusta, merkittävästi toimintakykyä alentavasta lapsen oppimisen ja kehityksen tuen tarpeesta johtuen. Erityinen tuki on vahvin varhaiskasvatuksessa annettavan tuen taso. Lapsen tuen tarpeen vaatiessa tuki voidaan aloittaa suoraan erityisen tuen tasolla. Lapsella on oikeus saada erityistä tukea heti tuen tarpeen ilmetessä. Erityinen tuki muodostuu useista tuen muodoista ja tukipalveluista, ja on jatkuvaa ja kokoaikaista. Erityisen tuen antamisesta tehdään hallintopäätös. Kerroin on silloin 3,5.

Mahdollinen korotettu arvo tulee voimaan sen kuukauden alusta, jolloin Lapsen tuki -työryhmä (LATU-työryhmä) on käsitellyt asian. Käsitelyn pohjaksi tarvitaan lapsen varhaiskasvatussuunnitelma. Korotettu arvo on voimassa hallintopäätöksen mukaisesti.

Turun kaupungilla on tarvittaessa oikeus pyytää palveluntuottajaa todentamaan lapsen saaman tuen toteutuminen.

Palvelusetelin korotetun arvon määrittely vieraskieliselle lapselle

---

Positiivinen erityiskohtelu on toimintatapa, jossa henkilöä tai ryhmää tuetaan erityistoimin, jos hän ilman niitä vaarassa jäädä eriarvoiseen asemaan. Mallin tavoitteena on tunnistaa lapset, jotka tarvitsevat lisäresursseja. Tarkoituksena on ennaltaehkäistä ongelmien kasautumista, lisätä tasa-arvoa ja sosiaalista tasapainoa.

Jokaiselle äidinkielenään muuta kuin suomea, ruotsia tai saamea puhuvalle lapselle maksetaan korotettua palvelusetelin arvoa. Korotettua arvoa ei kuitenkaan makseta, jos päiväkodin toimintakieli tai painotuskieli on lapsen äidinkieli (esimerkiksi venäjänkielinen lapsi on päiväkodissa, jonka toimintakieli on venäjä). Palvelusetelin arvo muodostuu korottamalla palveluntarpeeseen ja ikään perustuvaa arvoa kertoimella 1,05. Lisäksi lapsella on oikeus sääntökirjassa määrättyihin lapsen muun tuen tarpeen kertoimiin.

Lisärahoitus tulee kohdentaa syrjäytymistä ehkäisevään toimintaan kielen oppimista korostaen noudattaen varhaiskasvatussuunnitelmaa. Päiväkodit/palveluntuottajat voivat käyttää lapsikohtaista määrärahaa harkintansa

mukaan, kuitenkin seuraavat luetellut tavoitteet tulee toteutua. Tavoitteiden määrittelyssä ja niiden toteutumisen seurannassa hyödynnetään lähtökohtaisesti olemassa olevia asiakirjoja, kuten esimerkiksi lapsen varhaiskasvatus- ja esiopetussuunnitelmaa.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden asettamat vähimmäistavoitteet:

Varhaiskasvatuksessa tuetaan monipuolisesti vieraskielisten ja monikielisten lasten kielitaidon sekä kieli- ja kulttuuri-identiteettien ja itsetunnon kehittymistä. Suomen/ruotsin kielen taidon kehittymistä edistetään tavoitteellisesti kielitaidon eri osa-alueilla lasten tarpeista ja edellytyksistä lähtien.

Monipuolisten vuorovaikutustilanteiden ja oppimisympäristöjen avulla lapsille tarjotaan mahdollisuuksia käyttää ja omaksua suomea/ruotsia toisena kielenä. Suomen/ruotsin kielen omaksumisen lähtökohtana on arkielämän konkreettinen kieli ja sen ilmaisuvaranto.

Lapsi saa valmiuksia havaintojen tekemiseen sekä oman ajattelunsa, tunteidensa ja mielipiteidensä ilmaisemiseen tilanteeseen ja itselleen sopivalla tavalla.

Lapsille järjestetään mahdollisuuksien mukaan tilaisuuksia käyttää ja omaksua myös omaa äidinkieltään tai omia äidinkieliään.

Varhaiskasvatussuunnitelman perusteiden mukaisia osaamisvaatimuksia ja menetelmiä

Edellä mainittujen tavoitteiden saavuttamiseksi tulee toteutua seuraavat seikat: Henkilöstöllä on tietoa toisista kulttuureista ja erilaisista katsomuksista sekä taitoa nähdä ja ymmärtää asioita monesta näkökulmasta ja asettua toisen asemaan. Henkilöstö ymmärtää kielen keskeisen merkityksen lasten kehityksessä ja oppimisessa, vuorovaikutuksessa ja yhteistyössä sekä identiteettien rakentumisessa ja yhteiskuntaan kuulumisessa.

Henkilöstön tulee tiedostaa, että he ovat lapsille kielellisiä malleja, ja kiinnittää huomiota omaan kielenkäyttöön. Erilaisista ajattelu- ja toimintatavoista keskustellaan rakentavasti ja luodaan myös uusia tapoja toimia yhdessä. Henkilöstö rohkaisee lapsia käyttämään kieltä monipuolisesti. Lasten kielelliset lähtökohdat huomioidaan, ja heille annetaan aikaa ja mahdollisuuksia vaihteleviin kielenkäytön tilanteisiin.

Huoltajille kerrotaan suomalaisen varhaiskasvatustoiminnan tavoitteista, sisällöistä ja menetelmistä. Huoltajien kanssa keskustellaan perheen kielellisestä ympäristöstä, kielivalinnoista, monikielisten ja -kulttuuristen identiteettien muodostumisesta sekä äidinkielen tai -kielten kehityksen vaiheista ja merkityksestä. Tarvittaessa huoltajien kanssa käytävissä keskusteluissa käytetään tulkkia, jolla varmistetaan molemminpuolinen ymmärrys.

Toimintasuunnitelmassa, ryhmien varhaiskasvatussuunnitelmissa tai lapsen varhaiskasvatussuunnitelmassa tulee ottaa kantaa seuraaviin näkökulmiin:

Rakenteelliset ratkaisut ja palvelut: henkilöstön kelpoisuuteen, mitoittamiseen ja ryhmärakenteeseen liittyvät ratkaisut, erityisasiantuntijoiden, kuten varhaiskasvatuksen erityisopettajan palvelujen käyttö, tulkitsemis- ja avustamispalvelut sekä apuvälineiden käyttö, sosiaali- ja terveydenhuollon asiantuntijoiden antama ohjaus ja konsultaatio.

Palvelutuotannon käynnistäminen

Ilmoituksen varaisesta toiminnasta 31.12.2022 asti

Uusi palveluntuottajan/omistajan vaihdos

Yksityisen palveluntuottajan, joka korvausta vastaan harjoittaa varhaiskasvatustoimintaa päiväkodissa, on tehtävä kirjallinen ilmoitus toiminnasta ennen sen aloittamista tai olennaista muuttamista varhaiskasvatuksesta vastaavalle päiväkodin sijaintikunnan mukaisesti. Tuottajan on oma-aloitteisesti tehtävä vaadittavat ilmoitukset Turun kaupungille. Yksityinen palveluntuottaja vastaa siitä, että sopimuksen tai hallintopäätöksen perusteella asiakkaalle järjestettävä palvelukokonaisuus täyttää sille asetetut vaatimukset.

Tuottaja täyttää lomakkeen ” Ilmoitus yksityisten varhaiskasvatuspalveluiden tuottamisesta tai muutoksesta” www.avi.fi ja toimittaa sen PSOP-järjestelmää käyttäen Turun kaupungin kasvatuksen ja opetuksen viranomaiselle ja ilmoittaa kaupungille uusista asiakirjoista sähköpostilla.

Varhaiskasvatuslaki ja opetus- ja kulttuuriministeriön asetus varhaiskasvatuksen yksityisen palveluntuottajan ilmoitusmenettelystä määrää ilmoituksen liitteistä:

Palveluntuottajaa koskevat liitteet

- Ajantasainen kaupparekisteriote tai jäljennös elinkeinoilmoituksesta
- Jos hakijana on yhtiö, muu yhteisö tai säätiö, jäljennös yhtiösopimuksesta, yhtiöjärjestyksestä tai säännöistä
  - Patentti- ja rekisterihallitus
- Ote ennakkoperintälain mukaisesta työnantajarekisteristä
  - Verohallinto
- Ote liiketoimintakieltorekisteristä, yhteisössä määräämisvaltaa käyttävien osalta
  - Oikeusrekisterikeskus
- Ote holhousasioiden rekisteristä, yhteisössä määräämisvaltaa käyttävien osalta
  - Digi- ja väestötietovirasto
- Ote kaupparekisteristä koskien määräysvaltaa yhtiössä käyttävien konkurssitaustaa
  - Oikeusrekisterikeskus
- Yleisen tietosuoja-asetuksen 30.artiklan mukainen käsittelyseloste
  - www.tietosuoja.fi
- Todistus konkurssi- ja yrityssaneerausrekisteristä sekä yhteisön että yhteisössä määräämisvaltaa käyttävien osalta
  - Oikeusrekisterikeskus
- todistus ulosottorekisteristä, yhteisössä määräämisvaltaa käyttävien osalta
  - Ulosottorekisteri

Toimipaikkaa koskevat liitteet

- Toimintasuunnitelma
- Toiminnassa käytettävien huonetilojen ajantasainen pohjapiirustus ja käyttösuunnitelma
- Pelastussuunnitelma ja ympärivuorokauden toimivilta toimipaikoilta poistumisturvallisuusselvitys
- Omavalvontasuunnitelma

Vastuuhenkilön todistukset

- Jäljennös palvelujen vastuuhenkilön tutkintotodistuksesta/todistuksista sekä todistukset työkokemuksesta

Tarkastusasiakirjat

- Pelastusviranomaisen lausunto
- Terveysturvaviranomaisen lausunto
- Kunnan viranomaisen lausunto

Ilmoituksen ja kaikki edellä mainitut liitteet saatuaan, Turun kaupungin viranomainen tarkastaa varhaiskasvatuspaikan sen varmistamiseksi, että toimintaympäristö ja siellä annettava varhaiskasvatus vastaavat varhaiskasvatukselle säädetyt edellytykset. Tarkastuksessa noudatetaan, mitä hallintolain (434/2003) 39 §:ssä säädetään.

Turun kaupunki päättää toiminnan käynnistymisajankohdasta ja hoitopaikkojen määrästä. Palveluntuottaja voi aloittaa toiminnan tai toteuttaa olennaiset muutokset toiminnassa, kun kunnan viranomainen on todennut edellä mainittujen edellytysten täyttymisen. Kunnan viranomainen toimittaa oman lausuntonsa ja tiedon uudesta ilmoituksesta aluehallintoviranomaiselle.

Ilmoituksen vastaanottaa aluehallintovirasto ja palvelujen tuottaja rekisteröidään.

[Täsmennyksiä palvelun tuottajille asetettuihin vastuisiin ja velvoitteisiin](#)

Tukipalvelut

Palveluntuottaja vastaa toimintayksikkönsä tukipalveluiden laadusta (siivous, ruokapalvelu, turvallisuus ja kiinteistön kunto) ja toimintavälineiden asianmukaisesta kunnosta. Pyydettyessä palvelun tuottajan on toimitettava asiakirjat edellä mainituista palvelun laatuun vaikuttavista seikoista.

Varhaiskasvatus

Tuottajan on laadittava omassa toimintayksikössään toimintasuunnitelma ohjaamaan yksikön varhaiskasvatustyötä. Suunnitelman tulee noudattaa Turun varhaiskasvatussuunnitelmaa. Toimintasuunnitelmassa tuottaja määrittää ja kuvaa toimintansa mm. laadulliset, ja toiminnalliset kriteerit ja painopistealueet. Suunnitelma tulee toimittaa Turun kaupungille ja sen tulee olla nähtävillä palveluntuottajan Internet-sivuilla.

Lapsen osallistuessa sekä esiopetukseen että siihen liittyvään varhaiskasvatukseen, on palvelujen tuottajan tarjottava perusopetuslain ja esiopetuksen opetussuunnitelman mukainen esiopetus, mukaan lukien oppilaan tuki ja oppilashuolto.

Turun kaupunki ja palveluntuottaja toimivat yhteistyössä lapsen varhaiskasvatuksen järjestämisessä ja muodostavat varhaiskasvatuksen palveluverkon. Palveluohjaus huolehtii lapsen sijoittumisesta palvelun piiriin.

Varhaiskasvatuksen järjestäjän ja tuottajan tulee arvioida antamaansa varhaiskasvatusta sekä osallistua ulkopuoliseen toimintansa arviointiin. Arviointien keskeiset tulokset tulee julkistaa. Turun kaupunki tekee palveluntuottajan asiakkaille laatukselyitä ja kyselyiden tulokset ovat myös palveluntuottajan hyödynnettävissä. Laatukselyistä tiedotetaan etukäteen ja ne suoritetaan yhdessä palveluntuottajan kanssa.

Omaevalvontasuunnitelman laatiminen

Uuden palveluntuottajan on laadittava omaevalvontasuunnitelma ennen toiminnan aloittamista. Suunnitelma laaditaan Valviran laatiman määräyksen (1/2021) ja ohjeen mukaisesti. Omaevalvontasuunnitelma on pidettävä ajantasaisena ja todennettavasti päivitettävä kerran vuodessa.

Vastuut ja vahingonkorvaukset

Mahdolliset vahingot korvataan ensisijaisesti palveluntuottajan vakuutuksesta ja viime kädessä palveluntuottaja vastaa niistä vahingonkorvauslain mukaisesti. Turun kaupunki ei vastaa palveluntuottajan palvelunsaajalle aiheuttamista vahingoista.

Tuottajan vastuulla olevat virhetilanteet

Palvelujen tuottajan vastuulla ovat päiväkotitilojen ja pihan turvallisuus ja palvelujen tuottajan (tai hänen alihankkijansa) aiheuttamat toiminnan keskeytykset.

Kunnan vastuulla olevat virhetilanteet

Turun kaupungilla on vastuu varhaiskasvatuksen palveluseteliin liittyvästä tietojärjestelmästä ja siitä johtuvista virhetilanteista sekä maksuliikenteestä ja sen sujuvuudesta.

Tietojärjestelmät

Turun kaupunki edellyttää, että seuraavissa tietojärjestelmissä on ajantasaiset ja oikeat tiedot palvelun tuottajasta ja tuotetusta palvelusta sekä asiakkaista, jotta tuotetusta palvelusta voidaan maksaa korvaus palvelun tuottajalle. Turun kaupunki sitoutuu perehdyttämään tuottajat palvelusetelin hallinnointiin liittyvien tietojärjestelmien käyttöön.

Sähköinen palvelusetelijärjestelmä

Järjestelmä automatisoi yksityisten palvelun tuottajien yritys- ja lupatietojen tarkistuksen sekä helpottaa palvelun tuottajilta edellytettävien todistusten hankkimista ja käsittelyä. Järjestelmästä on rajapinta Luotettava Kumppani / Vastuu Group Oy:n järjestelmään. Aluehallintovirastolla on oikeudet katsella tietoja järjestelmästä.

Sähköisen palvelusetelijärjestelmän avulla hakeudutaan palvelusetelituottajaksi. Järjestelmä toimii tuottajarekisterinä ja se mahdollistaa palveluntuottajien vertailun.

Palveluntuottajien tilaajavastuulain mukainen valvonta (4 krt/vuodessa) tapahtuu ensisijaisesti sähköisesti ja automaattisesti. Jos palveluntuottajan valvontaa ei voida suorittaa automaattisesti, tulee palveluntuottajan toimittaa vaaditut liitteet kolmen kuukauden välein kunnalle PSOP-järjestelmän välityksellä.

Kunta voi periä sekä palveluntuottajan hakeutumista että lakisääteiseen valvontaa koskien palveluntuottajalta tietojen manuaalisesta tarkistamisesta maksun.

Tietojen ylläpito

Palveluntuottajan tulee ylläpitää järjestelmässä yritystä tai yhteisöä, toimipaikkoja ja tuotettavia palveluja koskevia tietoja ajantasaisesti kulloinkin voimassa olevien ohjeiden mukaisesti. Palveluntuottajan julkisiksi merkityt tiedot näkyvät asiakkaille palveluseteliportaalissa. Asiakkaat voivat niiden perusteella etsiä ja vertailla palveluntuottajia. Mikäli palveluntuottaja laiminlyö tietojen ajan tasalla pitämisen, palveluntuottaja voidaan poistaa näkymästä portaalissa, jolloin palveluntuottaja ei voi ottaa vastaan uusia palveluseteliasiakkaita.

Palveluntuottaja on velvollinen ilmoittamaan järjestelmällä koko päiväkodin lapsiryhmä- ja henkilökuntatiedot kaksi kertaa vuodessa syyskuun 15 päivän ja helmikuun 15 päivän tilanteen mukaisesti. Tiedot on tallennettava järjestelmään kyseisten kuukausien 20. päivään mennessä.

Lasten varhaiskasvatuksen Effica

Turun kaupungilla on käytössä lasten varhaiskasvatuksen Effica asiakastietojärjestelmä. Tietojärjestelmään on mm. tallennettu varhaiskasvatuksen asiakkaana olevien tai siihen hakevien lasten sekä heidän huoltajiensa nimet, yhteystiedot sekä henkilötunnukset. Palveluntuottajilla ei ole oikeutta käyttää varsinaista Effica järjestelmää, vaan ne hyödyntävä ns. WEB-sovelluksia.

Turun kaupunki vastaa asiakastietojärjestelmän ylläpidosta, siitä muodostuvasta asiakasrekisteristä ja asiakastietojärjestelmän kustannuksista.

Palvelun tuottajalla on velvollisuus ylläpitää varhaiskasvatusyksikön asiakastiedot ajantasaisena varhaiskasvatuksen asiakastietojärjestelmää hyödyntäen.

Päiväkirjan täyttö

Palvelujen tuottaja pitää päiväkirjaa lasten läsnä - ja poissaoloista annettujen ohjeiden mukaisesti.

Nimetty vastuhenkilö tarkistaa päiväkirjasivun ja lasten sijoituksen tiedot sekä ilmoittaa mahdolliset muutokset mahdollisimman pian Turun kaupungille annettujen ohjeiden mukaisesti.

Palveluseillä tuotetun palvelun maksatus Turun kaupungin toimesta

---

Varhaiskasvatukseen varattu aika, ilmoitetut läsnäolot ja palvelusetelin arvo sekä voimassaolo muodostavat maksatusperusteen, jonka perusteella yksityiselle palveluntuottajalle maksetaan korvausta tuotetusta palvelusta Turun kaupungin toimesta.

Jos perheen ja palveluntuottajan sopima hinta varhaiskasvatuksesta on pienempi kuin palvelusetelin arvo, niin palveluntuottaja voi laskuttaa enintään perheen kanssa sovitun hinnan. Turun kaupunki ei maksa laskutus- yms. lisiä eikä vastaa peruuntuneista palvelutapahtumista aiheutuneista kustannuksista. Kaupunki maksaa palveluntuottajalle vain myönnetyn palvelusetelin mukaisesti käytetystä palvelusta.